

บทสังเขปว่าด้วย
เครื่องมือจัดการความเสี่ยง
ในการเลือกตั้ง
(ERM Tool)

International IDEA
กันยายน 2013

**บทสังเขปว่าด้วย
เครื่องมือจัดการความเสี่ยงในการเลือกตั้ง
(ERM Tool)**

International IDEA

© สถาบันระหว่างประเทศเพื่อความร่วมมือด้านประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง 2013

หนังสือนี้แปลตรงจากงานวิจัย ค.ศ. 2013 ของ International IDEA ชื่อ *'An Overview of the Electoral Risk Management Tool'* หนึ่งในงานชุด *Electoral Risk Management Tool* ความถูกต้องของเนื้อหาที่แปลนี้ได้ผ่านการตรวจสอบพิสูจน์จาก International IDEA. หากมีข้อสงสัยให้ยึดถือตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ

ผู้แปล : Strategic Agenda LLP

บรรณาธิการ : สกฤ สือทรงธรรม

ออกแบบรูปเล่มและพิมพ์ : ทจก. เบสท์ กราฟฟิก เพรส

สิ่งตีพิมพ์ของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อความร่วมมือด้านประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง (International IDEA) เป็นอิสระจากผลประโยชน์ทางการเมืองหรือประชาชนชาติหนึ่งใด ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในหนังสือนี้ ไม่จำเป็นที่คณะกรรมการหรือสมาชิกสภาของ International IDEA จะต้องเห็นด้วยเสมอไป

การขอยืมหรือแปลหนังสือนี้ทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ให้ขออนุญาตได้จาก

International IDEA
Strömsborg
SE-103 34 Stockholm
Sweden

สารบัญ

1. บทนำ	5
2. ผู้ใช้งานเครื่องมือ ERM	6
3. โครงสร้างของเครื่องมือ ERM	7
3.1 โมดูลที่ 1—แหล่งความรู้	7
3.2 โมดูลที่ 2—เครื่องมือวิเคราะห์	9
3.3 โมดูลที่ 3—การป้องกันและการผ่อนคลาย	10
4. วิธีใช้เครื่องมือ ERM	12
4.1 ระยะเตรียมการ	13
4.2 ระยะเวลาไปใช้งาน	15
4.3 การวิเคราะห์หลังการเลือกตั้ง	16
5. มุ่งสู่ขอบข่ายงานทั่วโลก	16

อักษรย่อและคำย่อ

CSO	องค์กรภาคประชาสังคม
EMB	องค์กรจัดการเลือกตั้ง
ERM Tool	เครื่องมือจัดการความเสี่ยงในการเลือกตั้ง
International IDEA	สถาบันระหว่างประเทศเพื่อความช่วยเหลือด้านประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง
SSA	หน่วยงานภาคความมั่นคง

1. บทนำ

การทำความเข้าใจและอธิบายการปะทุของความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งเป็นเรื่องซับซ้อน แต่การคาดการณ์ว่าการเลือกตั้งที่ใกล้เข้ามาจะก่อให้เกิดความรุนแรงอีกหรือไม่ ว่าปัจจัยใดอาจเป็นสาเหตุหรือกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง และวิธีการใดที่จะช่วยป้องกันมิให้เกิดความรุนแรงนั้นซับซ้อนมากกว่า วิธีหนึ่งในการจัดการกับปัญหาคือการส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบโดยตรงมีอำนาจในการป้องกันและผ่อนคลายความรุนแรงที่สืบเนื่องจากการเลือกตั้ง เช่น องค์การจัดการเลือกตั้ง (EMB) หน่วยงานภาคความมั่นคง (SSA) และหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งหน่วยงานอื่นๆ นอกภาครัฐ

เครื่องมือจัดการความเสี่ยงในการเลือกตั้ง (ERM Tool) ของ International IDEA ได้รับการออกแบบมาเพื่อยกระดับความสามารถของผู้ใช้ให้เข้าใจถึงปัจจัยความเสี่ยง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงและลงมือปฏิบัติเพื่อป้องกันและผ่อนคลายความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โปรแกรมเครื่องมือ ERM ได้ถูกพัฒนาจนกลายเป็นซอฟต์แวร์ที่นำเสนอโมดูลแบบปฏิสัมพันธ์ 3 โมดูล (*ศึกษาเรียนรู้—วิเคราะห์—ลงมือปฏิบัติ*) ซึ่งสามารถใช้ร่วมกันหรือแยกเดี่ยวได้

- โมดูลแหล่งความรู้ ประกอบด้วยห้องสมุดดิจิทัล ซึ่งผู้ใช้สามารถศึกษาปัจจัยความเสี่ยงในการเลือกตั้ง
- โมดูลเครื่องมือวิเคราะห์ เปิดโอกาสให้ผู้ใช้ได้อัปเดตและวิเคราะห์ข้อมูลประเภทต่างๆ สร้างแผนผังและสัญญาณเตือนความเสี่ยง และสร้างระเบียบความเสี่ยงและการลงมือปฏิบัติ
- โมดูลการป้องกันและการผ่อนคลายครอบคลุมขั้นตอนการป้องกันและการผ่อนคลายเชิงเปรียบเทียบที่ถูกลำเสนอตลอดวัฏจักรการเลือกตั้ง

เพื่อให้เครื่องมือ ERM มีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั่วโลก แต่ละโมดูลจึงได้รับการออกแบบให้ปรับแต่งได้ ทำให้ผู้ใช้สามารถมุ่งเน้นความสนใจไปยังประเทศและบริบทของการเลือกตั้งหนึ่งๆ ได้

เครื่องมือ ERM สามารถรวบรวมและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ และเชิงพื้นที่ได้เป็นจำนวนมาก ข้อมูลเหล่านี้จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หลังการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจปัญหาทางการเลือกตั้งที่น่าวิตกได้ดียิ่งขึ้น สามารถจัดทำบทวิเคราะห์เปรียบเทียบการเลือกตั้งหลายครั้งกำกับกับความพยายามในการปฏิรูปการเลือกตั้ง วางแผนและนำกระบวนการเลือกตั้งครั้งถัดๆ ไปไปปฏิบัติ

ท้ายที่สุด ซอฟต์แวร์ยังรวมตัวเลือกที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ความเห็นดังกล่าวจะช่วยพัฒนาเครื่องมือให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ทั่วโลกอย่างแท้จริง สถาบัน International IDEA และองค์กรพันธมิตรจะช่วยให้การพัฒนาเครื่องมือ ERM ในอนาคตและการแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้ใช้เป็นไปได้อย่างสะดวก

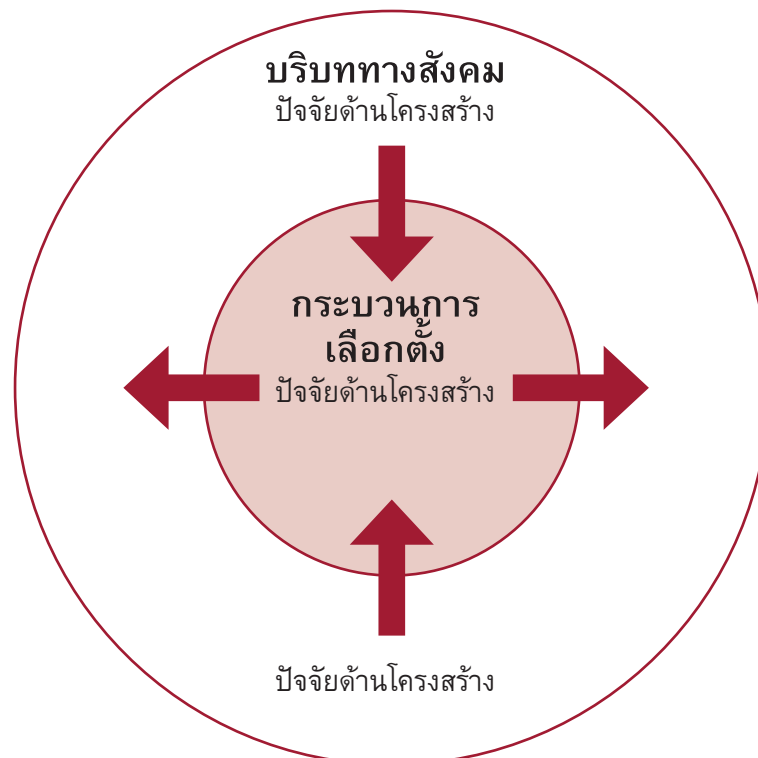
2. ผู้ใช้งานเครื่องมือ ERM

เครื่องมือ ERM มีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยสถาบันที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้งให้น่าเชื่อถือและสงบเรียบร้อย ซึ่งได้แก่องค์กรจัดการเลือกตั้ง และหน่วยงานภาคความมั่นคงต่างๆ ผู้ใช้งานเครื่องมือ ERM ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายยังรวมไปถึงผู้ที่สนใจจะมีส่วนช่วยในการจัดการเลือกตั้งให้มีความน่าเชื่อถือและสงบเรียบร้อย เช่น องค์กรภาคประชาสังคม (CSO) และเครือข่ายต่างๆ นักวิชาการ และองค์กรระหว่างประเทศ

เครื่องมือ ERM เป็นเครื่องมืออเนกประสงค์และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้งานที่ต้องการใช้เครื่องมือนี้เป็นแหล่งความรู้หรือเครื่องมือช่วยเตือนล่วงหน้าเกี่ยวกับความขัดแย้งและวิธีตอบโต้ เครื่องมือ ERM สามารถจัดระบบและแสดงข้อมูลได้ในหลากหลายรูปแบบ จึงเป็นแหล่งพบปะที่สะดวกสำหรับองค์กรที่ดำเนินการกับข้อมูลที่มีความสำคัญ และสำหรับผู้ที่มีหน้าที่แจ้งให้สาธารณชนทราบเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการเลือกตั้งและเหตุรุนแรง

ที่สำคัญที่สุด เครื่องมือ ERM ได้รับการออกแบบให้เป็นแหล่งพบปะที่ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนที่มีภารกิจต่างกันไป (รวมทั้งการเลือกตั้ง ผู้ที่มีหน้าที่สร้างความมั่นคงและสันติภาพ) และส่งเสริมให้มีการร่วมมือในสถาบันต่างๆ และสังคมที่มีการแบ่งแยก

ภาพที่ 1: ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในกระบวนการเลือกตั้ง

3. โครงสร้างของเครื่องมือ ERM

เครื่องมือ ERM ประกอบไปด้วย 3 โมดูล:

- 1) แหล่งความรู้
- 2) เครื่องมือวิเคราะห์ และ
- 3) การป้องกันและการผ่อนคลาย

3.1 โมดูลที่ 1—แหล่งความรู้

โมดูลแหล่งความรู้ประกอบด้วยห้องสมุดดิจิทัลที่รวมรายชื่อปัจจัยจำนวนมากที่เป็นตัวกระตุ้นหรือมีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเลือกตั้ง แนวคิดดังกล่าวจำแนกความแตกต่างระหว่างปัจจัย 2 กลุ่ม ซึ่งก็คือ กลุ่มปัจจัยภายใน และ กลุ่มปัจจัยภายนอก ในกระบวนการเลือกตั้ง ปัจจัยที่นำเสนอในโมดูลแหล่งความรู้ได้รับการรวบรวมจากงานวิจัยค้นคว้าต่างๆ รายงานการเลือกตั้ง และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง แหล่งความรู้ แต่ละแหล่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยเฉพาะและความตึงเครียดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้น และ/หรือการปะทุของความรุนแรงที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเลือกตั้ง

ปัจจัยภายใน (ซึ่งเกิดขึ้นภายในหรือเกี่ยวกับกระบวนการ) ครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โดยเฉพาะ 26 ประการ โดยแบ่งออกตามช่วงระยะเวลาการเลือกตั้ง 7 ช่วง¹ ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยในบริบทของการเลือกตั้งเท่านั้น

ปัจจัยภายนอก (ซึ่งเกิดขึ้นภายนอกหรือเกี่ยวกับโครงสร้าง) ครอบคลุมปัจจัยทางโครงสร้างที่เกี่ยวข้องโยงกับบริบทที่การเลือกตั้งนั้นๆ เกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงความรุนแรงที่มีอยู่จริง ความขัดแย้งแฝง และปัจจัยทางโครงสร้างอื่นๆ (เช่น สภาวะการว่างงาน การทุจริต ความยากจน เป็นต้น) ปัจจัยความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นและมีอยู่นอกบริบทการเลือกตั้ง แต่มีความรุนแรงขึ้นในช่วงการเลือกตั้ง

¹ ไม่รวมช่วงที่ 8 ของวัฏจักรการเลือกตั้งหรือช่วงเวลาหลังเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าอาจเป็นไปได้ว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นหลังการนำผลการเลือกตั้งไปปฏิบัติ อาจมีความเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ปัจจัยความเสี่ยงที่เป็นรากฐานของความรุนแรงลักษณะนั้นอาจไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ดังนั้น เหตุการณ์จึงควรจะถูกตรวจสอบในบริบทของปัจจัยความเสี่ยงด้านโครงสร้าง ตามคำนิยามในคู่มือว่าด้วยปัจจัยภายนอกของความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกตั้ง

ภาพที่ 3: รายชื่อปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในกระบวนการเลือกตั้ง

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
<p>กรอบกฎหมายเลือกตั้ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายเลือกตั้งที่มีการโต้แย้ง 2. ระบบเลือกตั้งที่ไม่เหมาะสม 3. กฎการบริหารงานเลือกตั้งที่บกพร่อง <p>การวางแผนและเตรียมพร้อมเพื่อดำเนินการกิจกรรมเลือกตั้ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. การปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพขององค์กรจัดการเลือกตั้ง 5. ระบบการยุติข้อพิพาทในการเลือกตั้งที่ไม่มีประสิทธิภาพ 6. การวางแผนปฏิบัติการที่ไม่มีประสิทธิภาพ 7. การจัดหาเงินทุน การจัดการทางการเงิน และการทำแผนงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ 8. การจัดเตรียมการรักษาความปลอดภัยในการเลือกตั้งที่ไม่มีประสิทธิภาพ <p>การอบรมและข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. การฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่เลือกตั้งที่ไม่มีประสิทธิภาพ 10. การขาดการฝึกอบรมสำหรับพรรคการเมืองและสื่อ 11. การขาดการฝึกอบรมสำหรับหน่วยงานภาคความมั่นคง 12. การรณรงค์การให้ข้อมูลแก่ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ไร้ประสิทธิภาพ <p>การลงทะเบียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. การลงทะเบียนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่เป็นปัญหา 14. การขึ้นทะเบียนพรรคการเมืองและผู้สมัครที่เป็นปัญหา 15. การรับรองผู้สังเกตการณ์ภายในประเทศและต่างประเทศที่เป็นปัญหา <p>การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 16. การเข้าถึงสื่อที่ไม่เท่าเทียมกันและการเล่นพรรคเล่นพวก 17. การที่พรรคการเมืองใช้สื่อเชิงปลุกเร้าผู้ยิง 18. การชุมนุมของพรรคการเมืองเชิงปลุกเร้าผู้ยิง 19. การกระทำความรุนแรงและปลุกเร้าผู้ยิงโดยพรรคการเมือง <p>ปฏิบัติการลงคะแนนเสียง</p> <ol style="list-style-type: none"> 20. วัสดุอุปกรณ์ที่มีความอ่อนไหว วัสดุที่ทั่วไปไม่เพียงพอ ถูกทำลาย หรือสูญหาย 21. การขาดความโปร่งใสของการลงคะแนนเสียงแบบพิเศษและการลงคะแนนเสียงภายนอกประเทศ 22. การจัดการในวันเลือกตั้งที่เป็นปัญหา 23. การนับคะแนนและการรวบรวมผลที่มีปัญหา <p>การตรวจสอบผลการเลือกตั้ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 24. การบริหารจัดการผลการเลือกตั้งที่ไร้ประสิทธิภาพ 25. การบริหารจัดการการอุทธรณ์การเลือกตั้งขั้นสุดท้ายที่ไร้ประสิทธิภาพ 26. การปฏิเสธผลการเลือกตั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กวาระเศรษฐกิจสังคมที่ตกต่ำ 2. การกีดกันทางการเมืองและสังคม 3. ความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับเปลี่ยนแปลงพลวัตของอำนาจ 4. การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ 5. การดำรงอยู่ของกลุ่มติดอาวุธนอกภาครัฐ 6. การดำรงอยู่ของอาชญากรรมจัดตั้ง 7. การบ่มเพาะฟาสซิสต์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงคราม 8. การละเมิดสิทธิมนุษยชน 9. อันตรายจากสภาพแวดล้อม 10. การรายงานของสื่อที่ไร้จรรยาบรรณ

โมดูลแหล่งความรู้ได้รับการจัดรวบรวมให้เป็นห้องสมุดดิจิทัล ปัจจัยแต่ละประการถูกเรียบเรียงอยู่ใน 4 หมวด:

- 1) *หมวดบทนำ* ให้คำนิยามและคำอธิบายทั่วไปเกี่ยวกับบริบท ที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งอาจกระตุ้น หรือมีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งได้

- 2) หมวดกรณีเชิงประจักษ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ยกตัวอย่างประเทศใดประเทศหนึ่ง และตัวอย่างบริบทการเลือกตั้งโดยเฉพาะที่ปัจจัยนั้นๆ กระตุ้นหรือมีส่วนกระตุ้นให้เกิดความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจะชี้ให้เห็นถึงบริบทที่เกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้น
- 3) หมวดตัวอย่างที่สังเกตเห็นได้ ชี้ให้เห็นถึงคุณสมบัติ ที่สังเกตเห็นได้ของปัจจัยนั้นๆ
- 4) หมวดการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล บอกแหล่งข้อมูล เทคนิคการรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ซอฟต์แวร์นี้ประกอบด้วยแบบสอบถามที่เตรียมไว้แล้วล่วงหน้าแต่สามารถปรับแต่งได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้งานในการรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผู้ใช้งานเครื่องมือ ERM สามารถปรับแต่งและเพิ่มปัจจัยและคำอธิบายปัจจัยใหม่ได้ด้วยตนเอง ปัจจัยที่รวมอยู่ในห้องสมุดแหล่งความรู้จะถูกนำมาพิจารณา เมื่อสร้างตัวแบบเชิงวิเคราะห์ขึ้นตามประเทศและการเลือกตั้ง

3.2 โมดูลที่ 2—เครื่องมือวิเคราะห์

โมดูลเครื่องมือวิเคราะห์เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถอัปเดตและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทำแผนผังความเสี่ยงหรือเขียนแผนภูมิแนวโน้มความเสี่ยง นอกจากนี้ผู้ใช้งานยังสามารถสร้างและเก็บระเบียบความเสี่ยงและการลงมือปฏิบัติที่มีรายละเอียดของการเตือนความเสี่ยงและกิจกรรมที่ลงมือไป

ภาพที่ 4: เครื่องมือวิเคราะห์

คุณสมบัติในการปรับแต่งได้แก่:

- 1) ผู้จัดการเขียนแผนผัง เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถอัปเดตและจัดทำแผนที่ทางภูมิศาสตร์ (ไฟล์รูปแบบ SHP และ DB) และ
- 2) การปรับแต่งตัวแบบ ช่วยสร้างตัวแบบเชิงวิเคราะห์ประจำประเทศและการเลือกตั้งหนึ่งๆ ได้

ส่วนประกอบในเชิงวิเคราะห์ได้แก่:

- 1) อินเทอร์เน็ตสำหรับกรอกข้อมูล ช่วยให้สามารถกรอกรายการสำหรับปัจจัย ภูมิภาค และวันเดือนปีที่เลือก
- 2) อินเทอร์เน็ตสำหรับแสดงข้อมูล ช่วยให้สามารถแสดงข้อมูลในรูปแบบของ (ก) พื้นที่ภูมิศาสตร์ที่จำแนกตามรหัสสี่ (ข) ค่าเชิงตัวเลข (ค) หมุดปักและ (ง) แผนภูมิแนวโน้มนำ สามารถดูข้อมูลจำแนกตามภูมิภาค วันที่ และปัจจัยที่เลือก และ
- 3) ระเบียบความเสี่ยงและการลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างการแจ้งเตือนและแนะนำการปฏิบัติเพื่อป้องกันและการบรรเทาได้ การแจ้งเตือนของแต่ละบุคคลจะเป็นตัววางรูปแบบของฐานข้อมูล เครื่องมือ ERM เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถส่งออก หรือนำเข้า หรือลบตัวแบบเชิงวิเคราะห์ ทั้งยังสามารถบันทึกแผนผังภายในตัวแบบและส่งออกในรูปแบบภาพที่มีความละเอียดสูงหรือไฟล์ KML ซึ่งใช้กับ Google Earth ได้ด้วย

ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือวิเคราะห์สามารถแสดงข้อมูลความเสี่ยงที่ซับซ้อนที่มีหลายระดับในรูปแบบที่เรียบง่ายและใช้งานง่าย

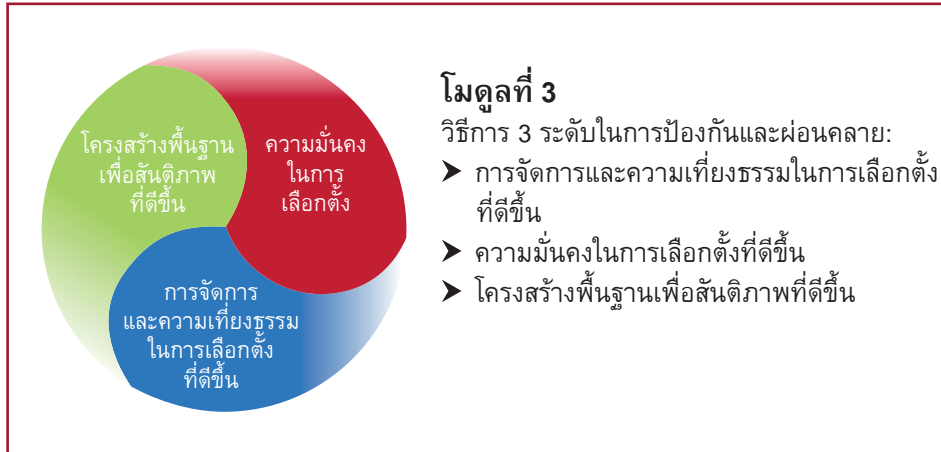
3.3 โมดูลที่ 3—การป้องกันและการผ่อนคลาย

โมดูลการป้องกันและการผ่อนคลายครอบคลุมข้อมูลมือปฏิบัติเชิงเปรียบเทียบประมาณ 100 ข้อเพื่อการป้องกันและการผ่อนคลายความรุนแรงอันสืบเนื่องกับการเลือกตั้ง

ข้อมูลมือปฏิบัติเสนอวิธีการที่เป็นไปได้ โดยอิงกรณีเชิงประจักษ์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ป้องกันและผ่อนคลายความรุนแรงอันสืบเนื่องกับการเลือกตั้งตลอดห้วงระยะเวลาทั้ง 8 ของวัฏจักรการเลือกตั้ง ห้วงระยะเวลาดังกล่าว คือ

- 1) กรอบกฎหมายและสถาบันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- 2) การวางแผนและเตรียมพร้อมเพื่อนำกิจกรรมเลือกตั้งไปปฏิบัติ
- 3) การอบรมและการให้ความรู้
- 4) การลงทะเบียนของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พรรคการเมือง และผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้ง
- 5) การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
- 6) ปฏิบัติการลงคะแนนเสียง
- 7) การประกาศผลการเลือกตั้ง และ
- 8) ห้วงเวลาหลังการเลือกตั้ง

ภาพที่ 5: วิธีการ 3 ระดับในการป้องกันและผ่อนคลายความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

แต่ละหมวดจะศึกษาการดำเนินการป้องกันและผ่อนคลายที่แตกต่างกัน 3 กลุ่ม:

- *การจัดการและความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้งที่ดีขึ้น*—มาตรการเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางแผนการเลือกตั้ง การนำไปปฏิบัติ การประสานงาน และการยุติข้อพิพาท ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการโต้เถียงและความผิดพลาดทางเทคนิค และลดความเสี่ยงที่จะเกิดการปะทุของความรุนแรง
- *ความมั่นคงในการเลือกตั้งที่ดีขึ้น*—มาตรการเฉพาะเพื่อความมั่นคงในการเลือกตั้งซึ่งสามารถนำมาใช้โดยหน่วยงานภาคความมั่นคงตลอดวัฏจักรการเลือกตั้ง เพื่อปกป้องบุคคลหรือผู้มีบทบาทด้านการเลือกตั้ง เหตุการณ์อาคารสถานที่และวัสดุต่างๆ จากความรุนแรง และ
- *โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสันติภาพที่ดีขึ้น*—กิจกรรมต่างๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติโดยบุคคลหรือผู้มีบทบาทของรัฐและที่ไม่ใช่รัฐ เพื่อระดมกำลังและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคประชาสังคม ผู้นำทางศาสนาและทางชนบประเพณี บุคคลที่น่าเลื่อมใส และองค์กรและบุคคลอื่นที่มีความสามารถซึ่งมีส่วนร่วมในการลดชนวนและผ่อนคลายความตึงเครียดและความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

4. วิธีใช้เครื่องมือ ERM

วิธีใช้เครื่องมือ ERM ขึ้นอยู่กับคำสั่ง ความสามารถ และความต้องการของผู้ใช้งาน อย่างไรก็ตามการใช้ที่เหมาะสมจะครอบคลุม ห้วงระยะการเตรียมการ ห้วงระยะการนำไปใช้งาน และห้วงระยะการวิเคราะห์หลังการเลือกตั้ง

ภาพที่ 4: ผังงานบทสียงเขปของเครื่องมือ ERM

วิธีใช้เครื่องมือ

4.1 การเตรียมการ

การเตรียมการครอบคลุมกิจกรรมเกี่ยวกับ (ก) บทสังเขปของบริษัท (ข) การปรับแต่งเครื่องมือ ERM และ (ค) การออกแบบการปฏิบัติงาน

4.1.1 บทสังเขปของบริษัท²

บทสังเขปของบริษัทที่เหมาะสมมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้มั่นใจว่าเครื่องมือ ERM ได้รับการปรับแต่งเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถมุ่งเป้าไปที่ความเสี่ยงที่สำคัญที่สุดในห้วงเวลาระยะการนำไปใช้งาน กระบวนการนี้ครอบคลุมการวิเคราะห์ประวัติความเป็นมาและพลวัตรของความขัดแย้ง และการประเมินผล ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการเลือกตั้งที่กำลังจะมาถึง บทสังเขปของบริษัทจะระบุ

(ก) ภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ที่เผชิญกับความเสี่ยงที่เพิ่มมากขึ้น (ข) ปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง (ค) ช่วงระยะของวัฏจักรการเลือกตั้งที่เผชิญกับความเสี่ยงที่เพิ่มมากขึ้น (ง) ผู้ที่น่าจะกระทำผิดและผู้ที่น่าจะเป็นเหยื่อของความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และ (จ) กลยุทธ์ที่สามารถใช้ป้องกันและบรรเทาความรุนแรง

แบบฝึกหัดนี้ได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมและตีความความคิดเห็นของผู้มีผลประโยชน์ร่วมอื่น ยกตัวอย่างบุคคลดังกล่าว (โดยไม่จำกัดเฉพาะ) :

- ชุมชนของภารกิจนั้นๆ (การเลือกตั้ง ความมั่นคง การสร้างความสงบสุข)
- สถาบันและองค์กรต่างๆ (รัฐบาล นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคม)
- ภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ (ระดับประเทศ/ระดับภูมิภาค/ระดับท้องถิ่น) และ
- กลุ่มทางสังคม (เพศ อายุ ชาติพันธุ์ ศาสนา)

ระเบียบวิธีที่มีประโยชน์ที่จะช่วยรวมมุมมองต่างๆ เข้าด้วยกันอาจรวมถึงการประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับผู้เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มสนทนา การสำรวจความเห็นของสาธารณชน การปรึกษาหารือ การมีส่วนร่วมเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น ปัจจัยที่บรรยายไว้ในโมดูลแหล่งความรู้จะนำมาใช้เป็นเนื้อหาอ้างอิง เมื่อทำการประเมินความเสี่ยง

4.1.2 การปรับแต่งเครื่องมือ ERM ให้เหมาะสมกับผู้ใช้งาน³

ผู้ใช้งานจะสรุปผลจากแบบฝึกหัดบทสังเขปของบริษัทในเอกสารการประเมินขั้นพื้นฐาน เอกสารนี้จะอธิบายปัจจัยแต่ละประการโดยใช้หมวดทั้ง 3 นี้เป็นเกณฑ์ :

(ก) บทนำ (ข) ตัวบ่งชี้ที่สังเกตเห็นได้ และ (ค) การรวบรวมข้อมูลและระเบียบวิธีวิเคราะห์ ผู้ใช้งานควรหาเนื้อหาและรูปแบบของโมดูลแหล่งความรู้ของเครื่องมือ ERM มาใช้เป็นแนวทางและแรงบันดาลใจ เอกสารนี้จะถูกนำไปใช้เพื่อปรับแต่งแหล่งความรู้ในเครื่องมือ ERM ให้เหมาะสมกับผู้ใช้งาน และแจ้งการวางแผนการเชิงปฏิบัติการไปพร้อมๆ กัน

การปรับแต่งให้เหมาะสมกับผู้ใช้งานจะถือว่าเสร็จสมบูรณ์ เมื่อมีการสร้างตัวแบบเชิงวิเคราะห์ แบบฝึกหัดนี้เป็นแบบฝึกหัดทางเทคนิคที่สร้างตัวแบบเชิงวิเคราะห์ที่ใช้ซอฟต์แวร์เป็นพื้นฐาน โดยการตั้งตัวแปร 4 ค่า :

² ภาพที่ 4 ชั้นที่ 1

³ ภาพที่ 4 ชั้นที่ 2

- 1) ชื่อของตัวแบบ
- 2) ขอบเขตการวิเคราะห์ทางภูมิศาสตร์ (ภูมิภาค ประเทศ หรือระดับการปกครองอื่นๆ ที่ต่างกัน)
- 3) ปัจจัยความเสี่ยงที่รวมอยู่ในตัวแบบ (รายการตรวจสอบที่ระบบมีให้ตอบรับกับปัจจัยที่กำหนดไว้ในโมดูลแหล่งความรู้) และ
- 4) คุณสมบัติของปัจจัย {ค่าของมาตราอันตรภาค (values of interval scale) น้ำหนักตัวเลือกในการแสดงค่า เป็นต้น}

4.1.3 การออกแบบการปฏิบัติงาน⁴

การออกแบบการปฏิบัติงานจะสร้างขึ้นจากเอกสารการประเมินขั้นพื้นฐาน และจะนำรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ (ก) การรวบรวมข้อมูล และ (ข) การสร้างทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีไปปฏิบัติต่อไป

4.1.3.1 การรวบรวมข้อมูล

สำหรับแต่ละปัจจัย ชั้นแรกผู้ใช้งานต้องระบุว่าข้อมูลอยู่แล้วหรือไม่ (เช่น ข้อมูลที่มีการรวบรวมกันเอง ภายใต้นแล้ว หรือรวบรวมโดยองค์กรภายนอกเช่น หน่วยงานภาคความมั่นคง องค์กรภาคประชาสังคม เป็นต้น) ซึ่ง *ระเบียบวิธีในการรวบรวมข้อมูล* จะกำหนดว่า:

- จะหาข้อมูลได้อย่างไร (เช่น คู่มือที่กรายงานที่เป็นทางการ จัดสัมภาษณ์หรือสำรวจ มีส่วนร่วมในการค้นหาข้อเท็จจริง สังเกตการณ์สื่อ ดัดตั้งสายด่วนทางโทรศัพท์เพื่อรับฟังรายงานของประชาชน เป็นต้น)
- ใคร จะเป็นผู้รวบรวม/จัดสรรข้อมูล (พนักงานภายใน องค์กรพันธมิตรภายนอก องค์กรที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น) และ
- จะรวบรวมข้อมูลบ่อยเพียงใด (ทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกสองสัปดาห์ ทุกเดือน ครั้งเดียวเท่านั้น เป็นต้น) *ระเบียบวิธีในการรวบรวมข้อมูล* และจำนวนข้อมูลที่จะต้องรวบรวมและทำการวิเคราะห์จะเป็นตัวชี้บอกทรัพยากรที่ต้องการ หากผู้ใช้ไม่สามารถรวบรวมทุกข้อมูลที่ต้องการได้ จะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ

4.1.3.2 ทรัพยากร

เพื่อนำเครื่องมือ ERM ไปปฏิบัติ ผู้ใช้งานจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์กลางการวิเคราะห์เสียก่อน ซึ่งศูนย์นี้จะทำหน้าที่กรองข้อมูลที่รวบรวมมา เพื่อเสนอการวิเคราะห์สถานการณ์และ แจ้งเตือนความเสี่ยง

ความสามารถทั่วไปด้านบุคลากร และองค์กร ครอบคลุมถึง:

- *ผู้จัดการประจำศูนย์* (จะประสานงานเรื่องการรวบรวมข้อมูลจากภายในและภายนอกและการแลกเปลี่ยน กำกับการวิเคราะห์ เขียนร่างและแสดงรายงานและแจ้งเตือนความเสี่ยงบอกการแจ้งเตือนต่อให้คณะกรรมการและพันธมิตรที่เป็นผู้ตัดสินใจรับทราบ)
- *นักวิเคราะห์ข้อมูล* (วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างแผนผังความเสี่ยงและแผนภูมิแนวโน้ม ตั้งการแจ้งเตือน และเขียนร่างรายงาน) และ
- *เสมียนกรอกข้อมูล* (รวบรวม ประสาน และกรอกข้อมูล ออกข้อมูลเชิงวิเคราะห์ตามภูมิภาค/ปัจจัย/ช่วงเวลาที่กำหนดตามต้องการ)

⁴ ภาพที่ 4 ชั้นที่ 3

เครื่องมือ ERM พัฒนาขึ้นเป็นโปรแกรมซอฟต์แวร์สำหรับคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ ซึ่งสามารถใช้ได้โดยไม่ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ข้อมูลทางเทคนิคสำหรับใช้เครื่องมือนี้คือคอมพิวเตอร์หนึ่งเครื่องพร้อมระบบปฏิบัติการ Windows XP หรือสูงกว่า หรือจะติดตั้งเครื่องมือ ERM ที่เซิร์ฟเวอร์กลางก็ได้ ซึ่งจะเข้าถึงได้ด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์เฉพาะที่ สำหรับการแสดงผลล์ ผู้ใช้อาจต้องใช้เครื่องพิมพ์หรือเครื่องฉายภาพ นอกจากนี้ ยังสามารถส่งออกข้อมูลเชิงพื้นที่ในรูปแบบที่เข้ากับโปรแกรมเครื่องมือ Google Earth ได้ด้วย

สามารถจัดการฝึกอบรมได้ในหลายระดับ เช่น

- การเป็นผู้นำขององค์กรผู้ใช้งานสามารถได้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างฝ่ายผู้นำและเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคขององค์กรที่มีประสบการณ์การใช้เครื่องมือนี้แล้ว⁵
- เจ้าหน้าที่เทคนิค สามารถศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้เครื่องมือ ERM ได้จากเอกสารประกอบการใช้งานและโปรแกรมสอน ด้วยเหตุผลนี้เอง เครื่องมือ ERM จึงไม่แตกต่างไปจากโปรแกรมซอฟต์แวร์อื่นๆ ที่ใช้ได้ง่าย อย่างไรก็ตาม การสร้างทีมงานที่มีทักษะเกี่ยวกับการเลือกตั้ง/ความขัดแย้งและเทคโนโลยีสารสนเทศผสมกันอาจมีความสำคัญ เจ้าหน้าที่เทคนิคจะได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนความรู้หรือจากการฝึกอบรมจากผู้ที่ม่ประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือ ERM แล้ว
- การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อมูล (นักสำรวจ) ควรได้รับการจัดระบบโดยเจ้าหน้าที่เทคนิคเพื่อให้แน่ใจว่าการรวบรวม “ข้อมูลใหม่” นั้นสอดคล้องกันและได้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

ทรัพยากรมนุษย์และเทคนิควิธี ความจำเป็นในการฝึกอบรม และค่าใช้จ่ายในการรวบรวมข้อมูลจะเป็นตัวระบุทรัพยากรทางการเงินที่จำเป็น โครงการนี้จะช่วยเหลือองค์กรของผู้ใช้ในการนำข้อบังคับไปปฏิบัติ ฉะนั้นจึงไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายนอกงบ

4.2 การนำไปใช้งาน⁶

การนำไปใช้งานครอบคลุม:

- การรวบรวมข้อมูล (ตามระเบียบเทคนิควิธีของการรวบรวมข้อมูล) อย่างต่อเนื่อง
- การกรอกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
- การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
- สร้างการวิเคราะห์สถานการณ์และการแจ้งเตือนความเสี่ยง พร้อมคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการป้องกันและการผ่อนคลายที่ทำได้
- บอกรายการแจ้งเตือนและแผนผังความเสี่ยงภายในและภายนอกให้รับทราบ
- สร้างระเบียบความเสี่ยงและการดำเนินการโต้ตอบ และ
- ติดตามผลลัพธ์ของปฏิบัติการแต่ละครั้ง

ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือวิเคราะห์สามารถแสดงข้อมูลความเสี่ยงที่ซับซ้อนหลายระดับในรูปแบบที่เรียบง่ายและใช้งานง่าย ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้ใช้ตระหนักถึงสถานการณ์ และออกมาตราการป้องกันและบรรเทาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ระเบียบความเสี่ยงและการลงมือปฏิบัติจะเปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจถึงความมีประสิทธิภาพของการลงมือเหล่านั้น

⁵ International IDEA อาจสามารถช่วยเชื่อมโยงองค์กรผู้ใช้งานหน้าใหม่และที่ซ้ำของแล้วเพื่อจุดประสงค์นี้ได้

⁶ ภาพที่ 4 ชั้นที่ 4

ขอแนะนำให้ผู้ใช้งบประมาณแบบเป็นระยะๆ และตรวจให้แน่ใจว่าการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์เจาะจงอยู่ที่ความเสี่ยงที่ซึ่งเกิดขึ้นและเด่นชัดที่สุด

4.3 การวิเคราะห์หลังการเลือกตั้ง⁷

เครื่องมือ ERM สามารถรวบรวมและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ และเชิงพื้นที่ได้เป็นจำนวนมาก หากนำเครื่องมือ ERM ไปใช้ในการเลือกตั้งครั้งถัดๆ ไป จำนวนข้อมูลจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะ:

- 1) ทำให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบการเลือกตั้งหลายครั้งได้
- 2) ให้ข้อมูลและมุ่งไปที่กระบวนการปฏิรูปการเลือกตั้ง และ
- 3) ช่วยเรื่องการวางแผนและการนำไปปฏิบัติในกระบวนการเลือกตั้งที่จะตามมา

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพิจารณาบททวนระเบียบความเสี่ยงและการลงมือปฏิบัติจะช่วยให้สามารถเข้าใจข้อบกพร่องในการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งย้ำความมีประสิทธิภาพเรื่องการสร้างและตอบโต้การแจ้งเตือนความเสี่ยงด้วย

5. มุ่งสู่ขอบข่ายงานทั่วโลก

เครื่องมือ ERM ยังเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถแสดงความคิดเห็นแบบ “คลิกเดียว” ให้กับ IDEA ได้ด้วยความคิดเห็นอาจเกี่ยวกับ:

- ข้อเสนอเพื่อรวมปัจจัยใหม่หรือการจัดปัจจัยที่มีอยู่แล้วเสียใหม่
- คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือใหม่ๆ สำหรับ เครื่องมือ ERM
- ประสบการณ์ส่วนตัวเกี่ยวกับการดำเนินการและกลยุทธ์ที่ช่วยป้องกัน
- รายงานข้อผิดพลาดทางเทคนิคในซอฟต์แวร์ หรือ
- ความประทับใจทั่วไปและประสบการณ์

ความเห็นของผู้ใช้งานจะช่วยพัฒนาเครื่องมือให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ทั่วโลกอย่างแท้จริง

⁷ ภาพที่ 4 ชั้นที่ 5

เครื่องมือจัดการความเสี่ยงในการเลือกตั้ง (ERM Tool) ได้รับการออกแบบขึ้นเพื่อเสริมพลังผู้ที่มีหน้าที่ตามกฎหมายหรือสนใจที่จะให้แน่ใจว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยสงบสันติและน่าเชื่อถือ ผู้ใช้ตามที่ตั้งใจให้ใช้ได้แก่ องค์กรจัดการเลือกตั้ง หน่วยงานภาคความมั่นคง ภาคประชาสังคม และผู้ปฏิบัติงานอื่นๆ ทั้งในภาครัฐและนอกภาครัฐ ERM Tool มุ่งที่จะสร้างสมรรถนะของผู้ใช้งานให้เข้าใจ วิเคราะห์ และคลี่คลายความเสี่ยงในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะความเสี่ยงที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในทางรุนแรง

ได้มีการผสมผสาน ERM Tool ไว้ในรูปแบบโปรแกรมซอฟต์แวร์แบบปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสามโมดูล (ศึกษาเรียนรู้—วิเคราะห์—ลงมือปฏิบัติ) ซึ่งสามารถจะใช้ได้ทั้งแบบรวมชุดหรือแยกเดี่ยวก็ได้

INTERNATIONAL IDEA
Strömsborg
SE-103 34 Stockholm
Sweden
Tel: +46 8 698 37 00
Fax: +46 8 20 24 22
Email: info@idea.int
Website: www.idea.int

